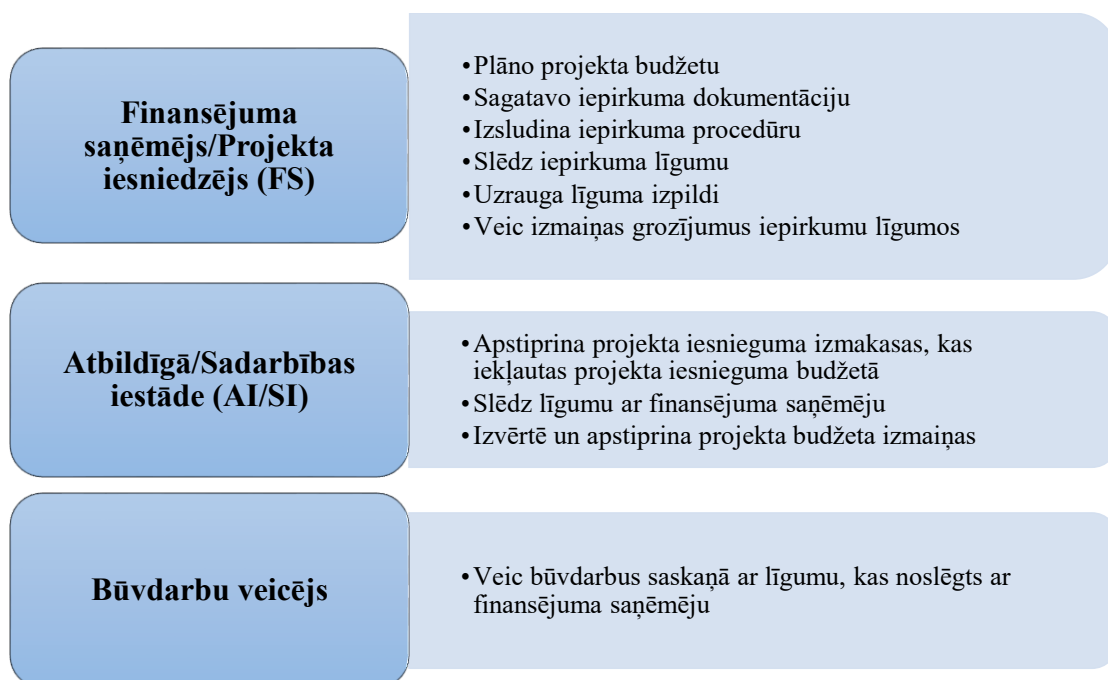

10.12.2018.

ES fondu vadošās iestādes skaidrojums par izmaksu sadārdzinājumu Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzfinansētajos projektos 2014.-2020. gada plānošanas periodā

Izmaksu sadārdzinājuma pamatotībai un kritēriju noteikšanai Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda (turpmāk – ES fondi) 2014.-2020. gada plānošanas periodā tiek izmantota jau iepriekš esošā prakse, kas tika īstenota iepriekšējos ES fondu plānošanas periodos.

Izvērtējot izmaksu pamatotību, jāņem vērā Ministru kabineta 2014.gada 16.decembra noteikumi Nr. 784, Publisko iepirkumu likums, Iepirkuma uzraudzības biroja sagatavotās metodikas iepirkumu vadībai, atbildīgās iestādes /sadarbības iestādes metodikas konkrētā specifiskā atbalsta mērķa projekta iesniegumu sagatavošanai, izmaksu-ieguvumu analīžu veikšanai, izmaksu efektivitātes analīzes veikšanai u.c.

Lai novērtētu atbalsta jomas ietvaros īstenojamo projektu izmaksu pamatotību un mazinātu sadārdzinājuma risku, jāizvērtē visa pieejamā dokumentācija, kas saistīta ar atbalsta jomas īstenošanu un projektu ieviešanu.

Izmaksu izmaiņu jautājuma risināšanā nepieciešams ievērot labas finanšu pārvaldības principus. Risinājumu mērķis ir veicināt tautsaimniecības izaugsmi un ES fondu finansējuma efektīvu investēšanu.

Sadārdzinājuma riska vadība uzliek pienākumus gan specifisko atbalsta mērķu plānošanas, gan projekta iesnieguma sagatavošanas, gan arī projektu īstenošanas posmos izvērtēt plānoto izmaksu pamatotību.

1. Iepirkuma dokumentācijas sagatavošana un iesniegto piedāvājumu vērtēšana

- 1.1. Iepirkuma procedūras izvēle – FS jāizvēlas iepirkuma procedūras veidu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- 1.2. Iepirkuma konkursa nolikuma sagatavošana – iepirkuma procedūras dokumentos jāsniedz prognozes par būvniecību darbu izmaksu izmaiņām, norādot, ka šīs prognozes pretendentiem jāņem vērā.
- 1.3. Iepirkumā iesniegto piedāvājumu vērtēšana – situācijā, kad iepirkumā piedāvātās cenas pārsniedz plānoto līgumcenu, FS pieņem kādu no zemāk minētajiem lēmumiem:
 - 1.3.1. segt izmaksu starpību no izpildītāja, FS līdzekļiem vai piesaistīt kredītresursus;
 - 1.3.2. pārtraukt iepirkumu un uzsākt jaunu iepirkuma procedūru, izvērtējot iepirkumā iekļautās prasības un plānoto būvprojekta apjomu;
 - 1.3.3. izbeigt iepirkumu un ierosināt grozījumus apstiprinātajā projektā.

2. Projektu un līgumu grozījumi

- 2.1. Gadījumos, ja izmaksu pieaugums ES fondu un citu ārvalstu finanšu instrumentu projektos ir tik liels, ka to nav iespējams novērst, un FS nespēj segt izmaksu pieaugumu, aicinām SI pārvērtēt:
 - 2.1.1. projekta īstenošanas lietderību nepieciešamo finanšu resursu un par tiem sasniedzamo rādītāju kontekstā;
 - 2.1.2. sasniedzamos mērķus un rādītājus;
 - 2.1.3. iespēju lauzt līgumu vai vienošanos par projekta īstenošanu un izsludināt jaunu projekta iesniegumu atlases kārtu atbilstoši līdzekļu apjomam.
- 2.2. FS izskatīt iespēju publisko iepirkumu normatīvo aktu un līgumā noteiktajā kārtībā grozīt (t.sk. būvprojekta apjoma izmaiņu gadījumā) vai pārtraukt līgumu ar būvniecības darbu veicēju, ja darbu veicējs nepiekrīt turpināt darbu par noslēgto līgumcenu. Līguma laušanas gadījumā nodalīt un dokumentēt jau pabeigtos darbus no vēl plānotajiem darbiem, un pēc līguma laušanas izsludināt jaunu iepirkumu par atlikušo darbu izpildi.
- 2.3. Katrs izmaiņu līgumā vai vienošanās par projekta īstenošanu pieprasījums ir jāpamato.

3. Finansējuma saņēmēja iespējamā rīcība izmaksu palielinājuma/sadārdzinājuma gadījumā

- 3.1. Nav pieļaujama sadārdzinājuma segšana no ES fondu līdzekļiem un valsts budžeta līdzfinansējuma (t.sk. valsts budžeta dotācijām pašvaldībām).
- 3.2. Izmaksu pieaugumu jeb sadārdzinājumu finansējuma saņēmējs sedz no saviem līdzekļiem, un projektā tās atspoguļo kā neattiecināmās izmaksas.
- 3.3. Atsevišķos gadījumos, kad radies izmaksu pieaugums jeb sadārdzinājums, projektos ar īpašu tautsaimniecības nozīmi, lai nodrošinātu ES fondu lietderīgu un efektīvu investēšanu, ievērojot labas finanšu pārvaldības principus, ar AI saskaņojumu var palielināt projekta attiecināmās izmaksas, nepalielinot ES fondu finansējumu.

3.4. Skaidrojums piemērojams tiktāl, cik tas nav pretrunā ar MK noteikumiem par attiecīgā specifiskā atbalsta mērķa īstenošanu, normatīvajiem aktiem finanšu vadības, nodokļu politikas, valsts atbalsta un ES fondu administrēšanas jomā un valdības lēmumiem.